

Glossari

A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | L | M | O | P | Q | R | S | T | U | V

A

Acció política i de govern

Actuacions que duu a terme el Govern per executar el seu programa polític. Una de les funcions del Parlament és impulsar i controlar aquesta acció governamental (art. 55.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, capítol III del títol IV del Reglament del Parlament (RPC) i art. 46. 1 de la Llei 13/2008 de la presidència de la Generalitat i del Govern, que regula les relacions del Govern amb el Parlament, en endavant Llei 13/2008).

Agenda legislativa del Govern

Relació de projectes de Llei que preveu aprovar l'executiu dins de cada legislatura i que poden tenir origen divers: compromisos assumits en el seu programa electoral, en l'acord de legislatura, en el Pla de Govern (full de ruta del Govern); o compromisos que es desprenen de mandats parlamentaris (resolucions o mocions aprovades pel Parlament), o de necessitats sobrevingudes.

B

Banc del Govern

Escons del Saló de Sessions del Parlament on seuen el president de la Generalitat i els membres del Govern.

La composició del banc del Govern de la X legislatura és la següent, començant per la part central dreta: president de la Generalitat, Artur Mas; vicepresidenta del Govern i consellera de Governació i Relacions Institucionals, Joana Ortega; conseller de la Presidència, Francesc Homs; conseller d'Economia i Coneixement, Andreu Mas-Colell; consellera d'Ensenyament, Irene Rigau; conseller de Salut,

Boi Ruiz, i conseller d'Interior, Ramon Espadaler. A la part esquerra de l'hemicicle, des del centre: conseller de Territori i Sostenibilitat, Santi Vila; conseller de Cultura, Ferran Mascarell; conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, Josep M. Pelegrí; consellera de Benestar Social i Família, Neus Munté; conseller d'Empresa i Ocupació, Felip Puig, i conseller de Justícia, Germà Gordó.

Bestreta

En la tramitació d'una iniciativa legislativa popular (ILP), són els diners que el Parlament pot anticipar per cobrir les primeres despeses de la recollida de signatures, si la comissió promotora ho sol·licita, i sense superar un import màxim de 3.000 euros, sempre que se'n justifiqui l'ús (art. 17 de la Llei 1/2006).

BOE

El *Butlletí Oficial de l'Estat* (BOE) és la publicació periòdica que recull, entre d'altres, les lleis aprovades per les Corts Generals, les disposicions del Govern de l'Estat i les disposicions generals de les comunitats autònomes, amb independència que aquestes disposicions es publiquin també en els diaris oficials de la comunitat autònoma. El BOE es pot consultar a través d'Internet: www.boe.es. Des de 1998, es publica un suplement en llengua catalana del BOE que inclou les lleis, els decrets llei, els reials decrets legislatius i d'altres disposicions generals.

BOPC

El *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* (BOPC) és la publicació periòdica que recull tots els documents parlamentaris que entren a la cambra o que n'emanen; s'hi pot seguir la tramitació parlamentària d'una proposta, fins

Foto: DGRIP

que es produeix la resolució definitiva (art. 97.3 de l'RPC). En aquest sentit, s'hi publiquen els projectes i les proposicions de llei, els vots particulars o les esmenes que s'han de defensar en el Ple o en comissions, els informes de ponència, els dictàmens de les comissions legislatives, els acords de les comissions i del Ple. El BOPC es pot consultar a través d'Internet: www.parlament.cat

C

Cambra (legislativa o parlamentària)

El terme cambra és sinònim de Parlament. En el cas dels parlaments que, com l'espanyol, s'estructuren en dues assemblees és el terme amb què es denominen cadascuna: cambra del Congrés dels Diputats i cambra del Senat.

Cap de l'oposició

Exerceix aquest càrrec el diputat o diputada que presideix el grup parlamentari de l'oposició amb més escons al Parlament (disposició transitòria 2 de la Llei 13/2008 de la presidència de la Generalitat i del Govern). Entre les seves atribucions hi ha la de ser consultat sobre els assumptes de més importància per a Catalunya i proposar millores a l'acció de govern. Correspon a la presidència del Parlament declarar la condició de cap de l'oposició per mitjà d'una resolució. En la X legislatura aquest càrrec recau en Oriol Junqueras, president del grup parlamentari d'ERC (BOPC núm. 4, 14.01.2013).

Capteniment

Expressió que fa referència al comportament o la conducta sobre un determinat assumpte. En la pràctica parlamentària s'utilitza habitualment l'expressió "capteniment" per demanar la posició o l'opinió del Govern en relació amb un tema concret, com també els motius i els propòsits de la seva actuació, i aquest seria un ús erroni del terme. S'utilitza de manera freqüent en les interpel·lacions sobre l'actuació del Govern en qüestions de política general (art. 138 de l'RPC), i per formular preguntes orals al president i al Govern en el Ple o en comissió parlamentària, o bé en les preguntes escrites.

Comissió d'investigació

Òrgan competent per tramitar una investigació sobre qualsevol assumpte d'interès públic que sigui competència de la Generalitat. Poden demanar la creació d'una comissió d'investigació una tercera part dels diputats o tres grups parlamentaris. I els proposants només poden presentar una proposta vinculant l'any. La composició i el nombre de membres es fixa per acord de la Junta de Portaveus. S'hi poden incorporar especialistes per fer un assessorament tècnic, amb veu i sense vot, el nombre dels quals no pot superar el dels diputats.

La comissió d'investigació actua d'acord amb un pla de treball i les seves conclusions s'han de recollir en un dictamen que es debat en el Ple del Parlament. Si el Ple aprova totes o part d'aquestes conclusions queda recollit en una resolució del Parlament i s'ha de comunicar al Govern, sens perjudici que, si escau, també es pugui comunicar al Ministeri Fiscal (art. 58 de l'RPC).

Les comissions d'investigació poden requerir la compareixença de persones únicament per qüestions que són competència de la Generalitat (art. 59 de l'RPC).

Comissió de Control

En el procés de presentació d'una iniciativa legislativa popular (ILP), la Comissió de Control fa les funcions que corresponen a la Junta Electoral fins que s'aprovi la llei electoral de Catalunya. La Junta Electoral (o Comissió de Control) s'encarrega de segellar i numerar els plecs de signatures que han de contenir el text íntegre de la proposició de llei que es presenta, dins del termini de dos dies des que li són lliurats. A partir d'aquest moment s'admet a tràmit la ILP i s'inicia la tramitació parlamentària com a proposició de llei (disposició transitòria primera de la Llei 1/2006).

Comissió de Peticions

Òrgan competent per tramitar les peticions que els ciutadans fan al Parlament en l'exercici del dret de petició individual o col·lectiu (art. 29.1 CE, 59.7 EAC i 60 de l'RPC). La Comissió de Peticions ha d'examinar cada petició que rep el Parlament i acusar-ne la recepció. Si ho

considera oportú, pot convocar els peticionaris perquè informin sobre els aspectes de la petició (a proposta d'un grup parlamentari) i pot acordar la compareixença de persones i organitzacions ciutadanes. Una vegada examinada la petició, pot acordar remetre-la a la comissió parlamentària competent per raó de la matèria; als grups parlamentaris; al Govern o als departaments competents per raó de la matèria; a qualsevol altre òrgan de la Generalitat, a d'altres administracions públiques, autoritats i institucions, o al Síndic de Greuges, perquè duguin a terme les actuacions oportunes.

La Comissió de Peticions pot adoptar resolucions que assumeixin el contingut de les peticions presentades i formular recomanacions sobre aquestes. També pot acordar arxivar la petició sense cap més tràmit. Des de principis de 2008, disposa d'unes normes internes de funcionament ([BOPC núm. 233](#), de 25.03.2008, pàg. 10). La Comissió de Peticions presenta al Ple del Parlament una memòria anual sobre les seves activitats (art. 60 de l'RPC).

treball d'aquesta Comissió, es mantenen reunions periòdiques, amb caràcter quinzenal, i s'organitzen conferències i cursos, així com intercanvis d'experiències amb altres comunitats autònomes sobre la gestió de les qüestions parlamentàries. Presideix la Comissió el director o directora general de Relacions Institucionals i amb el Parlament.

Comissió legislativa

Comissió parlamentària que pot tramitar qualsevol iniciativa parlamentària i dictaminar sobre els projectes o les proposicions de llei que ha d'aprovar el Ple del Parlament. També pot aprovar lleis en seu legislativa plena. Es compon de representants de tots els grups parlamentaris, en proporció al nombre de diputats de cada grup.

Comissió parlamentària

Grup de treball especialitzat entre els diputats que es constitueix per agilitar la tasca que duu a terme el Parlament. Les comissions parlamentaris poden ser de dos tipus: legislatives o específiques, i estan compostes en proporció al nombre de diputats de cada grup parlamentari.

Els membres del Govern poden assistir a les sessions de les comissions parlamentàries i poden prendre-hi la paraula. A més, s'hi poden fer acompanyar de càrrecs i de personal de l'Administració de la Generalitat i poden sol·licitar que aquests intervinguin en la sessió (art. 46.2 i 46.3 de la Llei 13/2008).

Foto: DGRIP / Eva Guillaumet

Comissió Interdepartamental de Relacions Govern-Parlament

Comissió governamental formada per tots els departaments de la Generalitat que impulsa, coordina i duu a terme l'intercanvi d'informació i l'establiment de criteris en relació amb les qüestions parlamentàries i les relacions amb el Síndic de Greuges (art. 11 del Decret 21/2011, de 4 de gener, d'estructuració del Departament de Governació i Relacions Institucionals). En el marc de

En la X legislatura les comissions estan integrades per 21 diputats. Per grups parlamentaris, la composició es desglossa de la manera següent: 8 de CiU, 3 d'ERC, 3 del SOC, 3 del PPC, 2 d'ICV-EUiA, 1 de C's i 1 del grup mixt (CUP).

Les comissions de la X legislatura (Resolució 3/X del Parlament de Catalunya, de creació de comissions parlamentàries, [BOPC núm. 15](#), de 28.01.2011) són les següents:

Denominació	Àmbits de treball	Composició el 31. 01.2013
Comissió d'Afers Institucionals (CAI)	<ul style="list-style-type: none"> - Desplegament de l'Estatut. - Relacions institucionals. - Participació. - Organització administrativa de l'Administració de la Generalitat. - Funció pública. - Administració i govern local. - Acció comunitària i de desenvolupament local. - Esports. - Afers religiosos. - Memorial democràtic. 	President: Sergi Sabrià (ERC) Vicepresident: Àlex Moga (CiU) Secretari: Jaume Collboni (SOC) Lletrat: <i>Antoni Bayona</i>
Comissió d'Economia, Finances i Pressupost (CEFP)	<ul style="list-style-type: none"> - Política econòmica. - Pressupost de la Generalitat. - Finances i control financer del sector públic de la Generalitat. - Entitats de crèdit. - Mercat de valors. - Promoció i defensa de la competència. - Sector assegurador. - Jocs i apostes. 	President: Antoni Fernández Teixidó (CiU) Vicepresidenta: Rocío Martínez-Sampere (SOC) Secretària: Alba Vergés (ERC) Lletrat: <i>Ferran Domínguez</i>
Comissió d'Empresa i Ocupació (CEO)	<ul style="list-style-type: none"> - Polítiques d'ocupació i intermediació laboral. - Relacions laborals i inspecció de treball. - Formació ocupacional i contínua. - Economia social, cooperatives i autoempresa. - Indústria. - Seguretat industrial. - Innovació. - Telecomunicacions i societat de la informació. - Internacionalització de l'empresa. - Comerç. - Turisme. - Consum. - Energia, energies renovables i mines. 	President: Rafael Luna (PPC) Vicepresident: Xavier Crespo (CiU) Secretari: Juli Fernández (SOC) Lletrada: <i>Anna Casas</i>
Comissió de Justícia (CI)	<ul style="list-style-type: none"> - Justícia. - Serveis penitenciaris. - Rehabilitació i justícia juvenil. - Relacions amb l'Administració de justícia. - Dret i entitats jurídiques. 	Presidenta: Gemma Calvet (ERC) Vicepresidenta: Cristina Bosch (CiU) Secretària: Dolors López (PPC) Lletrat: <i>Pere Sol</i>
Comissió d'Interior (CI)	<ul style="list-style-type: none"> - Seguretat ciutadana, seguretat pública i trànsit. - Emergències i protecció civil. - Prevenció, extinció d'incendis i salvament. 	President: Celestino Corbacho (SOC) Vicepresidenta: maria Senserrich (CiU) Secretari: Josep Cosconera (ERC) Lletrat: <i>Francesc Pau</i>
Comissió d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural (CARPAMN)	<ul style="list-style-type: none"> - Polítiques d'agricultura. - Polítiques de ramaderia. - Polítiques de pesca. - Desenvolupament del món rural. - Alimentació, qualitat i indústries agroalimentàries. - Medi natural. - Boscos i biodiversitat. 	President: Pere Regull (CiU) Vicepresident: Rafael Luna (PPC) Secretari: Annabel Marcos (CiU) Lletrat: <i>Pere Sol</i>
Comissió d'Ensenyament i Universitats (CEU)	<ul style="list-style-type: none"> - Polítiques educatives i planificació. - Ordenació i innovació educatives. - Formació professional i formació permanent. - Universitats. - Recerca. 	President: Xavier Sabaté (SOC) Vicepresidenta: Marta Vilalta (ERC) Secretari: Xavier Cima (CiU) Lletrat: <i>Miquel Palomares</i>
Comissió de Territori i Sostenibilitat (CTS)	<ul style="list-style-type: none"> - Política i planificació territorials. - Infraestructures i mobilitat. - Urbanisme. - Polítiques ambientals i de sostenibilitat. - Aigua. - Residus. - Habitatge. 	President: Salvador Milà (ICV-EUiA) Vicepresidenta: M. Victòria Forns (CiU) Secretari: Joan Recasens (CiU) Lletrat: <i>Xavier Muro</i>

Comissió de Benestar, Família i Immigració (CBFI)	<ul style="list-style-type: none"> - Política de serveis socials. - Famílies. - Atenció als infants i als adolescents. - Acol·liments i adopcions. - Polítiques d'inclusió social. - Polítiques de la gent gran. - Immigració. - Acció comunitària. - Xarxa d'equipaments cívics i socials. 	President: Ferran Falcó (CIU) Vicepresidenta: Rosa Amorós (ERC) Secretari: David Companyon (ICV-EUiA) Lletrada: <i>Esther Andreu</i>
Comissió de Cultura i Llengua (CCL)	<ul style="list-style-type: none"> - Promoció i difusió culturals. - Patrimoni cultural, arxius i museus. - Indústries culturals. - Cooperació cultural. - Llengua. 	President: Carles Puigdemont (CiU) Vicepresident: Marc Vidal (ICV-EUiA) Secretària: M. José García (PPC) Lletrada: <i>Esther Andreu</i>
Comissió de Salut (CS)	<ul style="list-style-type: none"> - Política i planificació sanitàries. - Serveis sanitaris. - Equipaments sociosanitaris. - Seguretat alimentària. 	Presidenta: Albert Batet (CIU) Vicepresidenta: Montserrat Capdevila (SOC) Secretària: Begonya Montalbán (CIU) Lletrada: <i>Anna Casas</i>
Comissió de Peticions (CP)	(art. 60 RPC)	Presidenta: M. Dolors Montserrat (PPC) Vicepresidenta: Carina Mejías (Ciutadans) Secretària: Albert Donés (ERC) Lletrat: <i>Ferran Domínguez</i>
Comissió de Matèries Secretes o Reserves (CMSR)	(art. 61 RPC)	Presidenta: Núria de Gispert (CIU) Secretari: Celestino Corbacho (SOC) Lletrat: <i>Antoni Bayona</i>
Comissió del Síndic de Greuges (CSG)	(art. 2.4 i art. 66 de la Llei 24/2009 del Síndic de Greuges)	President: Roger Torrent (ERC) Vicepresident: Juli Fernández (SOC) Secretari: Joan Maria Sardà (CIU) Lletrat: <i>Francesc Pau</i>
Comissió de la Sindicatura de Comptes (CSC)	(art. 56 de la Llei 18/2010 de la Sindicatura de Comptes)	President: Joan Morell (CIU) Vicepresident: Dionís Guiteras (ERC) Secretari: José Antonio Coto (PPC) Lletrat: <i>Pere Sol</i>
Comissió de Control de l'Actuació de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA)	(art. 10 de la Llei 11/2007 de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals)	President: Antoni Balasch (CIU) Vicepresident: Oriol Amorós (ERC) Secretària: Núria Ventura (SOC) Lletrada: <i>Esther Andreu</i>
Comissió d'Igualtat de les Persones (CIP)	- Planificació i estudi de les polítiques d'igualtat.	Presidenta: Marta Ribas (ICV-EUiA) Vicepresidenta: Sergio Santamaría (PPC) Secretària: Gemma Calvet (ERC) Lletrat: <i>Xavier Muro</i>
Comissió de Polítiques de Joventut (CPJ)	- Planificació i estudi de les polítiques de joventut.	Presidenta: Àlicia Romero (SOC) Vicepresident: Jordi Roca (PPC) Secretari: Xavier Dilmé Lletrat: <i>Miquel Palomares</i>
Comissió d'Acció Exterior, Unió Europea i Cooperació (CAEUEC)	<ul style="list-style-type: none"> - Relacions internacionals i acció exterior. - Política i relacions amb la Unió Europea. - Polítiques de cooperació al desenvolupament i de solidaritat. 	President: Jordi Solé (ERC) Vicepresident: Roger Montanyola (CIU) Secretària: Lorena Vicioso (ICV-EUiA) Lletrat: <i>Miquel Palomares</i>
Comissió de la Infància (CDI)	- Planificació i estudi de les polítiques sobre la infància.	Presidenta: Dolors López (PPC) Vicepresidenta: Laura Massana (ICV-EUiA) Secretària: Anna Solé (CIU) Lletrat: <i>Ferran Domínguez</i>
Comissió de l'Estatut dels Diputats (CED)	(art. 55 RPC)	President: Carmen de Rivera (Ciutadans) Secretari: Ferran Falcó (CIU) Lletrat: <i>Xavier Muro</i>
Comissió de Reglament (CR)	(art. 52 RPC)	Mesa del Parlament Lletrada: <i>Imma Folchi</i>

Els membres de les comissions poden ser substituïts de manera permanent en qualsevol moment de la legislatura. Per conèixer, per tant, la composició exacta de cada comissió al llarg de la legislatura, convé consultar la informació actualitzada en el web del Parlament: www.parlament.cat

Comissió promotora

En l'elaboració d'una iniciativa legislativa popular, la comissió promotora la integra el conjunt de persones, amb un mínim de tres, que la promouen. Han de respectar les condicions establertes en la Llei 1/2006 pel que fa al règim d'incompatibilitats amb les seves tasques principals. Les seves funcions són: coordinar totes les actuacions, impulsar i dirigir la iniciativa fins que fineix i representar les persones que han donat suport a la iniciativa amb la seva signatura durant totes les fases del procés (art. 4 de la Llei 1/2006). La comissió promotora pot participar activament en la tramitació parlamentària de la iniciativa (debat de totalitat i debat final) (art. 105 i 112 de l'RPC).

Compareixences

Una comissió parlamentària pot requerir la presència de persones o entitats, així com de les autoritats i funcionaris públics de la Generalitat i dels ens locals de Catalunya, per informar sobre determinats fets o matèries de la seva competència (art. 48 i concordants de l'RPC). Les comissions d'investigació poden requerir la compareixença de persones únicament per qüestions que són competència de la Generalitat (art. 59 de l'RPC). En la tramitació d'una iniciativa legislativa, un cop fet el debat de totalitat, els grups parlamentaris poden proposar compareixences de les organitzacions i dels grups socials interessats en la regulació de què es tracti (art. 106 de l'RPC).

El president o presidenta de la Generalitat pot comparèixer a petició pròpia davant el Ple o d'una comissió parlamentària; també ho pot fer davant del Ple per acord de la majoria (art. 150 de l'RPC). Els membres del Govern (consellers i conselleres) també poden comparèixer a petició pròpia per dur a terme una sessió informativa (art. 151 de l'RPC i art. 46.2 de la Llei 13/2008), es poden fer acompanyar de

càrrecs i de personal de l'Administració de la Generalitat i poden sol·licitar que aquests intervinguin en la sessió (art. 46.3 de la Llei 13/2008).

També es preveu la compareixença dels candidats a representar la Generalitat en el Senat (art. 153.1 i 153.2 de l'RPC), del Síndic de Greuges (art. 159.3 i 160 de l'RPC), dels responsables dels òrgans, dels ens o les entitats del sector públic fiscalitzat per la Sindicatura de Comptes (art. 164.8 de l'RPC), del síndic o síndica major i altres membres de la Sindicatura de Comptes (art. 167.2) i del Consell de Govern de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i el seu director o directora general (art. 174 de l'RPC). Finalment, també es preveuen compareixences per presentar els informes establerts per llei (art. 177 de l'RPC).

Quan un grup parlamentari o un diputat o diputada sol·licita la compareixença, un cop admesa a tràmit, la comissió competent per raó de la matèria pot acordar que es dugui a terme. En cas afirmatiu, s'inclou en l'ordre del dia de la comissió (un cop feta la concertació prèvia amb les agendes del compareixents). El Reglament no fixa cap termini màxim perquè tinguin lloc les compareixences.

En el cas que un funcionari o una autoritat no comparegui o no en justifiqui a temps la impossibilitat davant la comissió, el president o presidenta del Parlament ho ha de comunicar a l'autoritat o funcionari o funcionària superior, per si fos procedent d'exigir-ne responsabilitats (art. 48.3 de l'RPC). El Reglament no preveu conseqüències per a altres persones (que no siguin funcionàries ni autoritats) que si són cridades a comparèixer no ho facin. La compareixença en una comissió d'investigació és obligatòria i l'incompliment pot ser constitutiu d'il·lícit penal (art. 502.1 Codi penal).

Còmput de terminis

En el Reglament del Parlament, els terminis expressats en dies, llevat que algun precepte disposi una altra cosa, es computen com a dies hàbils, entenent per dies hàbils de dilluns a divendres (tret dels dies que la Mesa del Parlament declari anualment com a festius).

Els terminis indicats en mesos es computen de data a data. S'exclouen del còmput de terminis els mesos compresos entre períodes ordinaris de sessions (de l'1 al 14 de gener i el mes d'agost).

La Mesa del Parlament pot acordar la pròrroga dels terminis o la seva reducció, si l'assumpte es tramita pel procediment d'urgència (art. 93, 94 i 96 de l'RPC).

Quan el Govern duu a terme actuacions parlamentàries regulades pel Reglament del Parlament, ha de computar els dies hàbils de dilluns a divendres, sens perjudici que els terminis en dies hàbils per al Govern fora de l'àmbit parlamentari siguin de dilluns a dissabte (Llei 13/2008 modificada per la Llei 26/2009).

Consell de Garanties Estatutàries

El Consell de Garanties Estatutàries (CGE) substitueix, des del 2009, l'antic Consell Consultiu. És la institució de la Generalitat que vetlla per l'adequació de les disposicions de la Generalitat a l'Estatut i a la Constitució, i dictamina sobre disposicions de l'Estat prèviament a la interposició davant el Tribunal Constitucional de recursos d'inconstitucionalitat, conflictes de competència i de defensa de l'autonomia local. El CGE té autonomia orgànica, funcional i pressupostària. Està format per nou membres electius, juristes de competència i prestigi reconeguts: sis són designats pel Parlament, per una majoria de tres cinquenes parts dels diputats, i tres són designats pel Govern de la Generalitat (art. 10.e i art. 26.j de la Llei 13/2008 i art. 3 de la Llei 2/2009 del CGE).

Alguns dels seus dictàmens són potestatus i d'altres preceptius.

Els dictàmens potestatus s'emeten en els casos següents (art. 16.1 de la Llei 2/2009):

- L'adequació a la CE dels projectes i les proposicions de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya abans que el Parlament els aprovi.

- L'adequació a l'EAC i a la CE dels projectes i les proposicions de Llei sotmesos a debat i aprovació del Parlament.
- L'adequació a l'EAC i a la CE dels decrets llei sotmesos a convalidació del Parlament.
- L'adequació a l'EAC i a la CE dels projectes de decret legislatiu aprovats pel Govern i dels projectes en els supòsits en què la Llei de delegació estableixi que el Parlament ha d'efectuar un control addicional de la legislació delegada (abans que siguin publicats en el DOGC).
- L'adequació dels projectes i les proposicions de Llei i dels projectes de decret legislatiu aprovats pel Govern a l'autonomia local en els termes que garanteix l'Estatut.

Els dictàmens preceptius s'emeten per als casos següents (art. 16.2 de la Llei 2/2009):

- Abans de la interposició del recurs d'inconstitucionalitat pel Parlament o pel Govern.
- Abans de la interposició del conflicte de competència pel Govern.
- Abans de la interposició del conflicte en defensa de l'autonomia local davant el Tribunal Constitucional.

Foto: DGRIP / Biel Cussó

Els dictàmens del CGE no tenen en cap cas caràcter vinculant (Sentència del Tribunal Constitucional de 19.07.2010, **BOPC núm. 767**, de 14.07.2010, pàg. 4). Sempre emet els seus dictàmens a sol·licitud de part legitimada (art. 17.1 de la Llei 2/2009) i poden demanar dictamen (art. 23 de la Llei 2/2009): els diputats o grups parlamentaris; el Govern, o el Síndic de Greuges quan afecten drets reconeguts a l'EAC (art. 51 de la Llei 24/2009). Per a la defensa de l'autonomia local, poden demanar dictamen del CGE: els municipis i les vegueries o el Consell de Governos Locals (art. 23.2 de la Llei 12/2010 del Consell de Governos Locals). En tots els casos, el termini per sol·licitar el dictamen del CGE és de tres dies hàbils des de la publicació en el BOPC del text sobre el qual s'ha d'emetre dictamen (art. 27 de la Llei 2/2009).

Aquest Consell es relaciona amb el Govern a través del Departament de Governació i Relacions Institucionals (art. 10 del Decret 21/2011, de 4 de gener, d'estructuració del Departament de Governació i Relacions Institucionals).

Constitució de la legislatura

La constitució de la legislatura coincideix amb la data del primer Ple quan, un cop celebrades les eleccions generals, té lloc la sessió constitutiva del Parlament (art. 4.2 de la Llei 13/2008 i art. 1 de l'RPC), que s'ha de convocar dins dels vint dies següents a la data de les eleccions (art. 10.d de la Llei 13/2008).

El Parlament de la X legislatura es va constituir el 17 de desembre de 2012 (DSCP-P 1, de 17.12.2012).

Control de terminis

El Reglament del Parlament fixa els terminis de la tramitació de les iniciatives parlamentàries i estableix mesures per als casos d'incompliment.

La Direcció General de Relacions Institucionals i amb el Parlament (DGRIP) fa el seguiment dels terminis fixats al Govern per donar compliment a les iniciatives parlamentàries de control i impuls.

Control del principi de subsidiarietat

Procediment introduït pel Tractat de Lisboa (en vigor des de l'1.12.2009) que implica la participació de les cambres legislatives dels estats membres en l'elaboració de la legislació europea. És un control que actua *ex ante*, abans de l'aprovació dels futurs actes legislatius europeus per part de les institucions comunitàries, per als casos en què la UE no té competència exclusiva. Participen en aquest control tant les Corts Generals espanyoles, a través de la Comissió Mixta per a la UE, com el Parlament de Catalunya i la resta de cambres legislatives autonòmiques.

Al Parlament de Catalunya, aquest procediment de control s'aplica des de l'abril de 2010. En el termini de quatre setmanes ha de determinar si la proposta legislativa europea pot vulnerar el principi de subsidiarietat en cas d'afectar competències de la Generalitat (art. 188 de l'EAC). Els grups parlamentaris, a través de la comissió parlamentària competent en funció de la matèria que regula la proposta legislativa europea objecte de control, disposen d'un termini de quatre dies (art. 181 de l'RPC) per estudiar-la i presentar observacions, a l'efecte d'emetre un dictamen motivat que s'envia a les Corts Generals (art. 6 de la Llei estatal 24/2009). La tramitació també pot finalitzar si la comissió parlamentària es limita a prendre coneixement de la proposta, sense emetre cap resolució, fent constar literalment: *"D'acord amb l'article 181 del Reglament, el Parlament ha conegut la proposta"*. Malgrat que és una tramitació parlamentària, i l'RPC no hi preveu la participació del Govern, els departaments de la Generalitat tenen coneixement de totes les consultes i, des de l'inici de la X legislatura, analitzen el contingut de les propostes normatives. Si escau, poden emetre un informe que s'envia a la presidenta del Parlament, perquè es pugui tenir en compte durant la tramitació parlamentària. També pot participar en el procediment quan la comissió parlamentària els demana un informe directament.

Corts Generals

Assemblea legislativa bicameral de l'Estat espanyol, composta pel Congrés dels Diputats i el Senat (art. 66 a 96 de la Constitució espa-

nyola). El Congrés (o cambra baixa) exerceix la potestat legislativa de l'Estat, aprova els pressupostos, controla l'acció del Govern i assumeix altres competències que li atribueix la Constitució. El Senat (o cambra alta) desenvolupa funcions de representació i d'integració territorial, legislatives, de control i impuls polític, i de control de la política exterior. Cadascuna de les cambres està regulada pel seu propi reglament de funcionament.

D

Debat

Discussió formal dels assumptes inclosos en l'ordre del dia de les sessions dels òrgans del Parlament. Els debats se subjecten a les normes de procediment establertes pel Reglament del Parlament i són dirigits i ordenats pel president o presidenta de l'òrgan en qüestió (art. 73 a 79 de l'RPC).

Foto: DGRIP

Debat de política general

El debat sobre l'orientació política general del Govern (conegut com a debat de política general) té lloc, com a mínim, un cop l'any, coincidint amb l'inici del període de sessions de setembre i té per objecte l'exposició, per part del president o presidenta de la Generalitat (i un membre del Govern a qui el president o presidenta ho encomani) de la seva actuació. A continuació, tots els grups parlamentaris hi poden intervenir per fer crítiques o observacions, o per manifestar el suport al Govern (art. 132 i 133 de l'RPC). Aquest debat constitueix, de fet, l'obertura del curs parlamentari després del període d'estiu i la resolució que en

resulta marca les conclusions del debat i inclou elements d'impuls a l'acció del Govern.

La resolució aprovada en finalitzar cada debat de política general vincula políticament el Govern, que l'ha de complir en els seus termes i n'ha de donar compte al Parlament en el debat de política general de l'any següent, però no requereix un informe exprés de compliment.

Debat de totalitat

Debat en el Ple de les iniciatives legislatives (projectes i proposicions de llei) per fer una valoració general del text, l'oportunitat, els principis i els criteris que informen la proposta, i sobre les esmenes a la totalitat, en el cas que se n'hagin presentat. Les esmenes de totalitat poden ser de dos tipus: per demanar el retorn de la proposta als seus autors o per presentar un text articulat alternatiu. En el debat es presenta el text proposat a la cambra i els grups parlamentaris es posicionen sobre aquest text per decidir si la iniciativa legislativa continua endavant en el tràmit parlamentari (art. 105 de l'RPC).

El debat se substancia tant si s'han presentat esmenes a la totalitat com si no. Quan no se n'han presentat, no hi ha votació final. Quan el debat és sobre un projecte de llei és preceptiva la presentació de la iniciativa per part d'un conseller o consellera; mentre que en el debat final del dictamen de la comissió, la intervenció del conseller o consellera és facultativa.

Debat específic

Els debats generals sobre l'acció política i de govern per a un assumpte específic es poden fer quan ho demana el president de la Generalitat (art. 12.1.h de la Llei 13/2008) o així ho decideix la Mesa del Parlament, d'acord amb la Junta de Portaveus, a iniciativa de dos grups parlamentaris o d'una cinquena part dels diputats (art. 134 de l'RPC). El Ple, per substanciar el debat, es convoca necessàriament quan ho demana una quarta part dels diputats (34) o un conjunt de grups parlamentaris que en representa, com a mínim, una cinquena part (27). Aquesta sol·licitud es pot fer només un cop cada període de sessions. Les sol·licituds

han d'anar acompanyades d'un guió relatiu als temes que es proposen com a objecte del debat.

Els debats específics es desenvolupen segons el mateix procediment que els debats generals sobre l'acció política i de govern, però, a diferència d'aquests, el Govern sí que emet un informe de compliment o retiment de comptes. Si el debat és a iniciativa parlamentària, el representant o representants dels grups proposants poden intervenir inicialment per exposar els motius de la sol·licitud.

Debat final

Un cop dictaminat un projecte o proposició de llei en comissió, s'inclou en l'ordre del dia del Ple perquè sigui finalment debatut. Quan el debat final és sobre un projecte de llei pot començar amb la intervenció d'un membre del Govern (intervenció potestativa). En el supòsit que es debati una proposició de llei, s'inicia amb la intervenció dels grups o diputats proposants, o dels promotors d'una iniciativa popular, d'una demarcació supramunicipal o dels municipis. Tot seguit, el diputat o diputada relator designat per la ponència pot presentar els treballs de la ponència i la comissió (art. 112 de l'RPC). Es tracta d'intervencions que no obren torn de rèplica.

Per a la votació del text normatiu, primer es debaten les esmenes dels grups parlamentaris, en cas que s'hagin reservat, i les esmenes transaccionals entre les esmenes ja presentades (en cas que s'hagin presentat) i finalment es vota el text del dictamen. Si no es presenten vots particulars al dictamen ni es reserven esmenes, el president o presidenta, després que els grups parlamentaris hagin expressat llur posició, sotmet tot el dictamen a votació, sens perjudici del dret dels grups de demanar votació separada d'algun punt del dictamen. En aquest cas s'obre un nou torn perquè els grups parlamentaris puguin explicar la seva posició. Un cop finalitzat el debat es procedeix a la votació primer dels articles o grup d'articles i, finalment, del dictamen de la comissió (art. 112 i 113 de l'RPC).

Declaració de la Junta de Portaveus

Manifest que aprova la Junta de Portaveus com a resultat d'una proposta plantejada pels grups parlamentaris. La seva força institucional és diferent de la de les declaracions institucionals, acordades per unanimitat, atès que en aquest cas el suport prové de la majoria parlamentària (art. 147.3 de l'RPC). La declaració té un valor institucional, però no es publica en el BOPC, ni se'n fa una lectura en el Ple. Es pot consultar en la pàgina web de la cambra.

Declaració de la presidència

Manifest que fa el president o presidenta del Parlament des de la seva responsabilitat i representació (art. 147.4 de l'RPC).

Declaració institucional

Manifest que pot fer el Parlament en relació amb qualsevol qüestió d'interès de la Generalitat i dels mateixos ciutadans (art. 147 de l'RPC). S'acorda per unanimitat del president o presidenta del Parlament i la Junta de Portaveus, se'n fa una lectura en sessió plenària i es publica en el BOPC.

Decret legislatiu

Disposició normativa amb rang de llei que dicta el Govern com a conseqüència de la delegació legislativa que li fa la cambra (art. 32.1.a i art. 37 de la Llei 13/2008). No necessita convalidació del Parlament perquè ja parteix de la delegació expressa inicial. No obstant això, les lleis de delegació poden establir un règim de control especial (art. 63.4 de l'EAC).

Aquesta delegació es porta a terme mitjançant una llei de delegació expressa, per a una matèria concreta i amb un termini determinat (art. 63.2 de l'EAC). En aquest sentit, el Govern pot actuar amb una doble finalitat: per realitzar textos legals articulats (text articulat) o refundre textos normatius (text refós). En el primer cas, la delegació es fa mitjançant una llei de bases i en el segon, per una llei ordinària.

Els projectes de decret legislatiu són aprovats pel Govern, amb el dictamen previ preceptiu de la Comissió Jurídica Assessora (art. 8.2.a de

la Llei 5/2005 de la Comissió Jurídica Assessora).

Quan el Govern es troba en funcions no pot dictar decrets legislatius (art. 27.2 de la Llei 13/2008).

Decret llei

Disposició normativa amb rang de llei que dicta el Govern en casos extraordinaris i d'urgent i absoluta necessitat (art. 64 de l'EAC, i art. 32.1.b i 38 de la Llei 13/2008), que, posteriorment, ha de ser validat per la cambra. El decret llei entra en vigor de manera immediata i, posteriorment, ha de ser validat expressament pel Parlament (després d'un debat i una votació de totalitat) en el termini de trenta dies hàbils a partir de la data de promulgació (article 136 de l'RPC).

Quan el Govern es troba en funcions pot dictar decrets llei (art. 27.3 de la Llei 13/2008).

Sobre la concurrència del fet habilitant per dictar decrets llei (caràcter extraordinari i d'urgència), convé consultar el Dictamen del Consell de Garanties Estatutàries, [núm. 16/2013](#), (FJ2), de 15 de novembre.

Defensor del Poble

El Defensor del Poble té compe-

tència general sobre totes les administracions públiques de l'Estat, incloent-hi la supervisió de l'Administració autonòmica i, fins i tot, la local quan exerceix competències de la comunitat autònoma (art. 54 de la CE i art. 12 de la Llei orgànica 3/1981, de 6 d'abril, del Defensor del Poble).

Les queixes relatives a l'Administració de la Generalitat de Catalunya poden ser investigades i resoltes pel Síndic de Greuges o el Defensor del Poble, en funció de si els ciutadans presentaven les seves queixes davant una o altra institució (Sentència del Tribunal Constitucional de 19.07.2010 en allò que estableix sobre l'art. 78.1 de l'EAC). A Catalunya, el Defensor del Poble és l'únic competent per intervenir en les queixes relatives a l'Administració de l'Estat a Catalunya, i el Síndic de Greuges només pot intervenir si ho acorda expressament, per conveni, amb el Defensor del Poble (art. 3.2 de la Llei 24/2009).

Quan els departaments de la Generalitat tramiten peticions d'informació del Defensor del Poble han d'informar-ne el Síndic de Greuges (art. 60 de la Llei 24/2009).

Dia hàbil

Per al còmput dels terminis de les tramitacions parlamentàries,

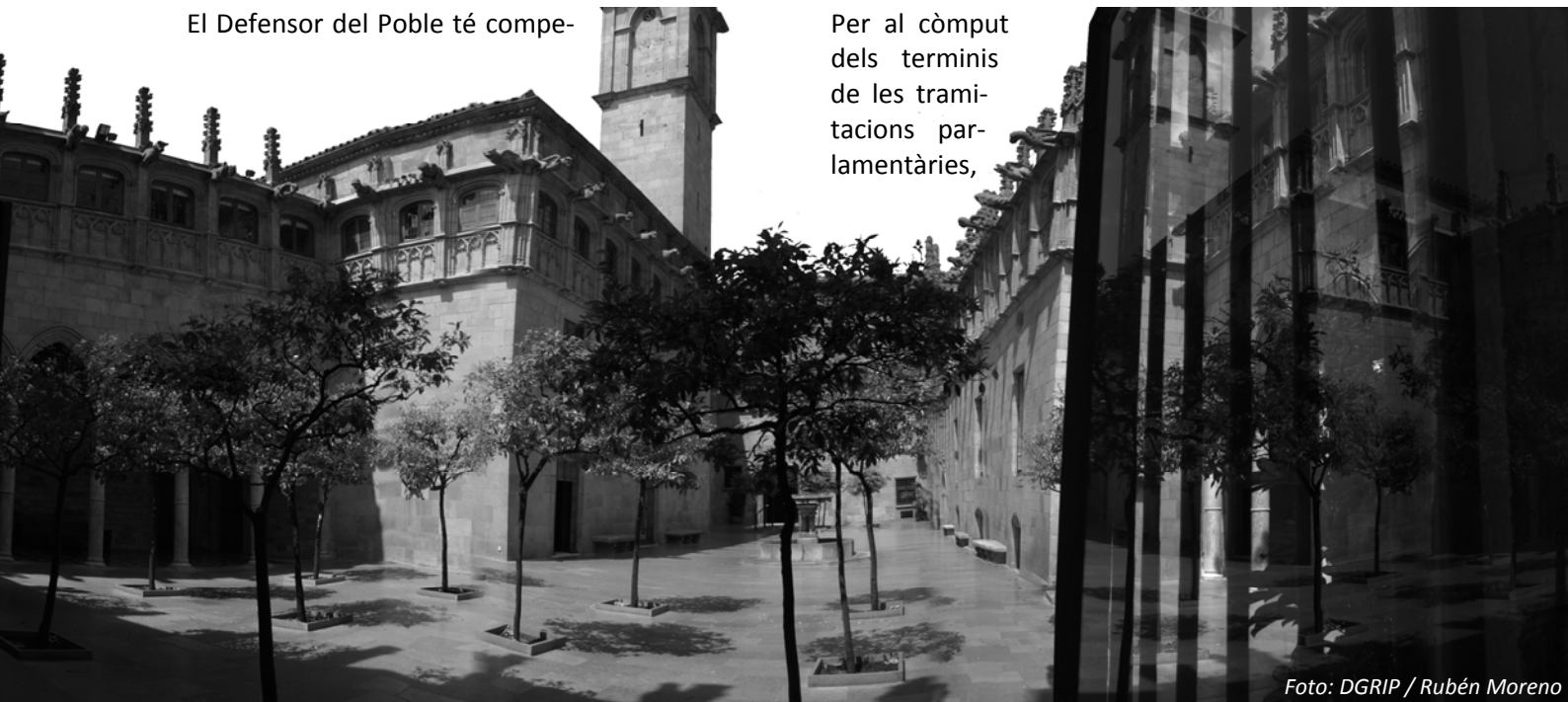

Foto: DGRIP / Rubén Moreno

són dies hàbils de dilluns a divendres, llevat els dies que la Mesa del Parlament declari anualment com a festius (art. 93 de l'RPC) i els períodes entre sessions (de l'1 al 14 de gener i el mes d'agost).

Els terminis que l'RPC indica en dies es computen, si no es disposa altrament, com a dies hàbils, i compten des de l'endemà de la publicació. Els terminis indicats en mesos, es computen de data a data.

Diari de Sessions

En el *Diari de Sessions del Parlament de Catalunya* es reproduïxen fidelment totes les intervencions i tots els acords adoptats en les sessions públiques del Parlament de Catalunya. Se'n publiquen quatre sèries: la sèrie P, que recull les intervencions i acords del Ple; la sèrie C, que recull les intervencions i els acords de les comissions; la sèrie D, que transcriu les sessions de la Diputació Permanent, i la sèrie E, que transcriu les sessions educatives (plens escolars i estudiantils) (art. 97 de l'RPC).

Dictamen de la Comissió

Conté el text d'una iniciativa legislativa (projecte o proposició de llei), més les esmenes formulades (d'addició, de supressió, de modificació i transaccionals) i propostes de tècnica legislativa i d'adequació als usos formals i lingüístics del Parlament –provinents de l'assessorament jurídic (lletrat) i de l'assessorament lingüístic (lingüista)– que han estat acceptades per la comissió legislativa corresponent. El dictamen pot anar acompanyat de vots particulars formulats pels grups que dissenteixen dels acords de la comissió parlamentària, com també de les esmenes rebutjades per la comissió i que el grup esmenant vol reservar per defensar-les davant del Ple. El dictamen, els vots particulars i les esmenes se sotmeten a la decisió final del Ple que els rebutja o els aprova. La llei resultant es publica en el BOPC. A més, si es tracta d'una iniciativa legislativa popular (ILP), d'una iniciativa supramunicipal o municipal, el dictamen s'ha de trametre als seus promotors (art. 109 i 110 de l'RPC). Els dictàmens es publiquen en el BOPC. Si corresponen a iniciatives legislatives, aquestes iniciatives no poden tramitar-se fins passats tres dies de la publicació, termini

que la Llei del Consell de Garanties Estatutàries estableix perquè els diputats puguin sol·licitar a aquest organisme que dictami sobre l'adequació de la norma a l'Estatut i a la Constitució.

Diputació Permanent

La funció primordial de la Diputació Permanent és la de garantir la continuïtat del Parlament quan aquest no es reuneix en el període entre sessions; perquè ha expirat la legislatura, o quan s'ha dissolt el Parlament, fins a la constitució de la nova cambra. La Diputació Permanent està integrada per vint-i-tres diputats en proporció a la força numèrica de cada grup parlamentari (art. 65 a 67 de l'RPC).

La composició de la Diputació Permanent de la X legislatura és la següent: CiU, 7 diputats; ERC, 3 diputats; SOC, 2 diputats; PPC, 2 diputats; ICV-EUiA, 2 diputats, i Ciutadans, 2 diputats. El nom dels membres de la Diputació Permanent es pot consultar a través d'[Internet](#).

Els membres del Govern poden assistir a les sessions de la Diputació Permanent i poden prendre-hi la paraula. A més, s'hi poden fer acompanyar de càrrecs i de personal de l'Administració de la Generalitat i poden sol·licitar que aquests intervinguin en la sessió (art. 46.2 i 46.3 de la Llei 13/2008).

Diputat no adscrit o diputada no adscrita

Condició del diputat o diputada que ha abandonat el grup o n'ha estat expulsat. Disposa dels drets que el Reglament reconeix individualment als diputats, sens perjudici d'algunes especificitats, com ara el dret a formar part d'una comissió parlamentària (art. 26 de l'RPC).

Dissolució de la legislatura

Acte de finalització d'una legislatura. Una legislatura té una durada formal de quatre anys des de la data de les eleccions (art. 10.c de la Llei 13/2008), però el president o presidenta de la Generalitat també pot dissoldre el Parlament abans d'aquesta data i convocar noves eleccions. La dissolució del Parlament comporta el decaïment (caducitat) de totes les tramitacions en curs, excepte d'aquelles iniciatives

la continuïtat de les quals queda establerta per llei (iniciatives legislatives populars i proposicions de llei presentades a la Mesa del Congrés dels Diputats; control del principi de subsidiarietat; informes de fiscalització de la Sindicatura de Comptes i informes del Síndic de Greuges, i designacions i peticions, entre d'altres) i dels tràmits que hagi de conèixer la Diputació Permanent (art. 183 i 184 de l'RPC).

Quan hi ha suplència o substitució del president o presidenta, el substitut o suplent no pot acordar una dissolució anticipada de la legislatura (art. 6.3 de la Llei 13/2008).

DOGC

El *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (DOGC) és la publicació periòdica que recull les lleis del Parlament de Catalunya, els decrets del Govern i altres disposicions, actes administratius i tots els textos d'altres administracions que reglamentàriament hi han de ser publicats perquè produeixin els efectes jurídics corresponents. El DOGC es publica només en format electrònic.

E

Empara al president o presidenta del Parlament

Un diputat o diputada pot demanar l'empara al president o presidenta del Parlament quan considera que no s'ha respectat algun dels seus drets reconeguts en el Reglament del Parlament. Es pot produir, per exemple, quan manca la resposta a una pregunta o a una sol·licitud d'informació. El president o presidenta, que té la representació de la cambra, ha de resoldre aquesta petició (art. 31 de l'RPC).

Foto: DGRIP / Eva Guillamet

Escó

Lloc de l'hemicicle on seu el diputat o diputada. La distribució d'escons del Parlament de la X legislatura és la següent:

COMPOSICIÓ DEL PARLAMENT DE CATALUNYA X LEGISLATURA

Grup Parlamentari	BARCELONA	GIRONA	LLEIDA	TARRAGONA	TOTAL
CiU	26	9	8	7	50
ERC	12	3	3	3	21
SOC	14	2	1	3	20
PPC	12	2	2	3	19
ICV-EUiA	10	1	1	1	13
C's	8	0	0	1	9
Mixt	3	0	0	0	3
TOTAL	85	17	15	18	135

Esmenes

Propostes de modificació, supressió o addició en el text d'una iniciativa parlamentària. En el cas de les iniciatives legislatives, les esmenes poden ser de dues classes: a la totalitat o a l'articulat.

Les esmenes a la totalitat són les que tracten sobre l'oportunitat, els principis o l'esperit del projecte de llei i postulen el retorn del projecte o la proposició de llei als seus autors o les que presenten un text articulat alternatiu. Per tant, poden ser de dos tipus: de rebuig o de text alternatiu.

Les esmenes a l'articulat poden ser de supressió, de modificació i d'addició, i han de contenir el text concret que es proposa (art. 104 i 107 a 110 de l'RPC).

També hi ha esmenes anomenades tècniques, que tenen per finalitat suprimir del text les incorreccions i els errors tècnics, terminològics o gramaticals (art. 109.6 de l'RPC).

Esmenes transaccionals

El text d'aquestes esmenes és el resultat d'una negociació entre les esmenes que ja han estat presentades i el text inicial del projecte o proposició de llei, resolució o moció. La mesa d'una comissió parlamentària pot admetre aquestes esmenes durant l'elaboració del dictamen d'un projecte o proposició de llei. També es poden admetre durant el debat final

en el Ple o en comissió (art. 109 i 112 de l'RPC).

Exposició de motius

També és anomenat “preàmbul” en les lleis, un cop aprovades. És la part d'un text normatiu que exposa les seves raons i objectius. Precedeix la part dispositiva d'una norma i no té caràcter obligatori, però sí que s'utilitza per a l'anàlisi i la interpretació de la norma que precedeix.

La sentència del Tribunal Constitucional 150/1990, de 4 d'octubre, resol que «los preámbulos o exposiciones de motivos carecen de valor normativo» i, per tant, «no pueden ser objeto de un recurso de inconstitucionalidad».

F

Fedatari o fedatària

En la tramitació d'una iniciativa legislativa popular (ILP), és la persona, nomenada per la Comissió Promotora, encarregada de “donar fe” i d'acreditar l'autenticitat de les dades de les persones que signen una ILP per donar-hi suport. Els fedataris han de jurar o prometre davant la Junta Electoral que compliran fidelment la seva funció verificadora (art. 10.3 de la Llei 1/2006).

G

Gestor o gestora parlamentari

Persona funcionària del cos d'administradors parlamentaris que està especialitzada en les tasques de suport administratiu al treball parlamentari dels òrgans del Parlament.

Grup Mixt

Els diputats que no s'integren en un grup parlamentari en els terminis establerts en el Reglament del Parlament queden incorporats al Grup Mixt. La participació del Grup Mixt en les activitats del Parlament és la mateixa que la dels altres grups (art. 22 de l'RPC). El Reglament permet la creació de subgrups dins del Grup Mixt (art. 22 bis de l'RPC).

Grup parlamentari

Integrat per un mínim de cinc diputats d'un mateix partit o coalició, a excepció del Grup Mixt (art. 19 a 26 de l'RPC).

En la X legislatura hi ha set grups parlamentaris: CiU, ERC, SOC, PPC, ICV-EUiA, Ciutadans (C's) i el Grup Mixt (amb tres membres de la Candidatura d'Unitat Popular-CUP).

Govern

El Govern és l'òrgan superior col·legiat que dirigeix l'acció política i l'Administració de la Generalitat (art. 3 de la Llei 13/2008) i es compon del president o presidenta de la Generalitat, del conseller primer o consellera primera o el vicepresident o vicepresidenta, si s'escau, i dels consellers i conselleres (art. 13 Llei 13/2008). Exerceix la iniciativa legislativa, per mitjà de la presentació de projectes de llei al Parlament (art. 36.1 de la Llei 13/2008). Entre les seves atribucions també hi ha la d'acordar la retirada dels projectes de llei presentats al Parlament (art. 26.b de la Llei 13/2008).

Pel que fa a l'organització del Govern (nombre, denominació i àmbit de competències dels departaments en què s'organitza), el pre-

Foto: DGRIP

sident o presidenta de la Generalitat ha de comparèixer davant el Parlament per donar-li compte de l'estructura i la composició que adopta el Govern en constituir-se, i també de les modificacions posteriors (art. 23.3 de la Llei 13/2008).

Govern en funcions

Quan cessa en el càrrec el president o presidenta de la Generalitat, també cessa el govern, però es manté en funcions fins a la presa de possessió del nou govern. El govern en funcions ha de facilitar el desenvolupament normal del procés de formació del nou govern i del traspàs de poders (art. 18 i art. 27 de la Llei 13/2008). Quan es troba en funcions, el govern ha de limitar la seva actuació al despatx ordinari dels assumptes públics, inclòs l'exercici de la potestat reglamentària, i s'ha d'abstenir (llevat que ho justifiquin raons d'urgència o d'interès general degudament acreditades) d'adoptar altres mesures. No pot aprovar el projecte de Llei de pressupostos de la Generalitat, ni presentar projectes de Llei al Parlament, ni dictar decrets legislatius. Per contra, sí que pot dictar decrets llei (art. 27 de la Llei 13/2008).

H

Hemicicle

Sala del Parlament destinada a les sessions plenàries. Al Parlament de Catalunya, els seients dels diputats i del govern estan col·locats en forma de semicercle, i tenen enfront la mesa que ocupa la presidència, vicepresidències i secretaries.

I

Immunitat

Prerrogativa dels diputats del Parlament de Catalunya, i dels parlamentaris en general, segons la qual aquests no poden ser detinguts ni retinguts pels actes delictius comesos en el territori de Catalunya, salvant el cas de flagrant delictes. En tot cas, correspon al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya decidir sobre la inculpació, la presó, el processament i judici. Fora d'aquest territori, la responsabilitat penal és exigible en els mateixos termes davant la Sala de Justícia Penal del Tribunal Su-

prem (art. 57 del Decret 306/2006 i 15 de l'RPC).

Informe de la Ponència

Document de treball en el procediment legislatiu que està format pel text del projecte o proposició de Llei, les esmenes a l'articulat proposades —amb la posició de la ponència respecte de cadascuna— i les possibles propostes de tècnica legislativa. És l'informe dels diputats dels diferents grups parlamentaris, prèviament designats per la comissió parlamentària legislativa, sobre les esmenes a l'articulat que han presentat els diferents grups en relació amb un projecte o proposició de Llei. L'informe pot proposar a la comissió l'adopció de determinades esmenes, transaccions entre les esmenes i la proposta legislativa, així com esmenes tècniques (de tècnica legislativa o lingüístiques) proposades pels serveis jurídics i els serveis lingüístics. A partir d'aquest informe, la comissió parlamentària emet el dictamen que posteriorment es presenta al Ple per tal que decideixi sobre el text i, si escau, aprovi la Llei. L'informe es publica en el BOPC (art. 109 de l'RPC).

Iniciativa legislativa

L'exerceix el Govern mitjançant la presentació d'un projecte de Llei i els grups parlamentaris mitjançant la presentació d'una proposició de Llei (art. 36.1 de la Llei 13/2008). També poden presentar proposicions de Llei a la cambra els ens supramunicipals, els ciutadans (a través d'una iniciativa legislativa popular) i els municipis (art. 101 i 102 de l'RPC).

Iniciativa legislativa popular (ILP)

Facultat que s'atribueix a les persones que reuneixen unes determinades condicions establertes per la Llei 1/2006, de 16 de febrer, de la iniciativa legislativa popular, per la qual poden presentar una llei perquè el Parlament la debati i, si escau, l'aprovi (art. 100.d de l'RPC).

Interpel·lació

Instrument de control sobre els motius i propòsits de l'actuació del Govern en qüestions de política general. Els diputats o grups parlamentaris que la formulen han de concretar el seu objecte o l'abast material. Es diferencia de

la pregunta oral per la matèria, ja que l'assumpte que planteja és més ampli —sobre política general—, i per la naturalesa, ja que conjuga un doble objectiu, el de produir un debat (interpel·lació) i el de buscar amb aquesta interpel·lació la consecució d'una moció que insti el Govern a actuar en una determinada direcció. Pel que fa al procediment de substanciació (només en ple), el diputat o diputada interpel·lant i el membre del Govern disposen d'un torn de 10 minuts cadascun i d'un nou torn de 5 minuts cadascun per a la rèplica i la contrarèplica.

La interpel·lació pot acabar amb la presentació d'una moció. Les interpel·lacions presentades a la Mesa del Parlament i que no són incloses a l'ordre del dia del Ple decauen automàticament (art. 138 de l'RPC). No obstant això, la interpel·lació es pot posposar (quan ho sol·licita conjuntament qui formula la interpel·lació i qui l'ha de respondre) i s'inclou a l'ordre del dia de la sessió plenària següent (art. 138.6 de l'RPC), sense que es pugui demanar novament una posposició.

En aprovar el calendari de sessions de cada període, la Mesa, d'acord amb la Junta de Portaveus, estableix el nombre màxim d'interpel·lacions que es poden substanciar a cada ple, així com la seva distribució. En la X legislatura, en cada sessió plenària els grups parlamentaris poden substanciar, com a màxim, un nombre determinat d'interpel·lacions. Poden no fer-les totes i acumular-les en una altra sessió. S'han previst uns torns per a cada període de sessions. Primer ple del període columna A, segon columna B, tercer columna C, quart columna A, i així successivament.

	A	B	C
CIU	2	2	2
ERC	2	1	1
SOC	1	2	1
PPC	1	1	2
ICV-EUiA	1	1	1
C's	1	1	1
Mixt	0	0	1

Les interpel·lacions es poden presentar fins a les 12 h del matí del divendres de la setmana anterior al Ple en què es volen substanciar.

Investidura (sessió d', votació d')

Sessió en què el Parlament vota a favor o en contra del candidat o candidata proposat com a president o presidenta de la Generalitat, després que hagi presentat el seu programa de govern i els diferents grups parlamentaris hagin formulat les seves posicions (art. 4.3 de la Llei 13/2008). Per ser investit president o presidenta, cal obtenir el vot favorable de la majoria absoluta dels membres de la cambra, en una primera votació, o de la majoria simple, en una segona votació (art. 127 i 128 de l'RPC i apartats 4 a 6 de l'art. 4 de la Llei 13/2008).

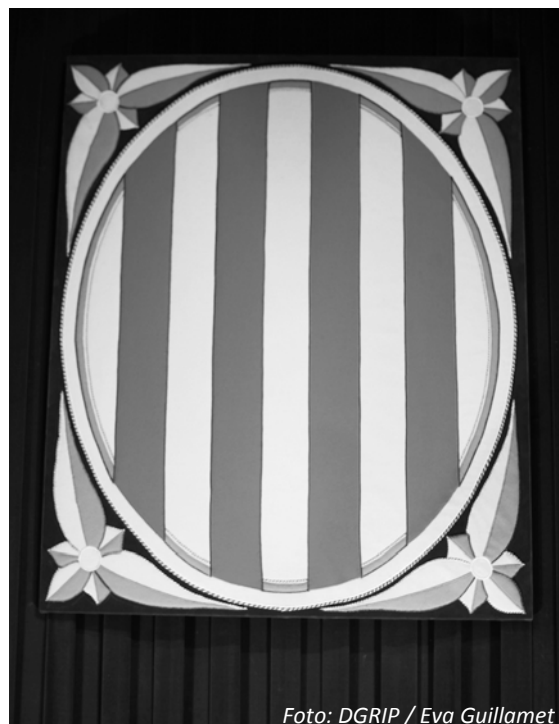

Foto: DGRIP / Eva Guillamet

Un cop investit pel Parlament, el president o presidenta de la Generalitat és nomenat pel rei a proposta del president o presidenta del Parlament, i el seu nomenament es publica en el DOGC i té efectes a partir de la presa de possessió, que ha de tenir lloc en el termini de cinc dies a partir del nomenament (art. 5 de la Llei 13/2008).

Inviolabilitat

Especial protecció penal de què gaudeixen els diputats del Parlament de Catalunya, i els par-

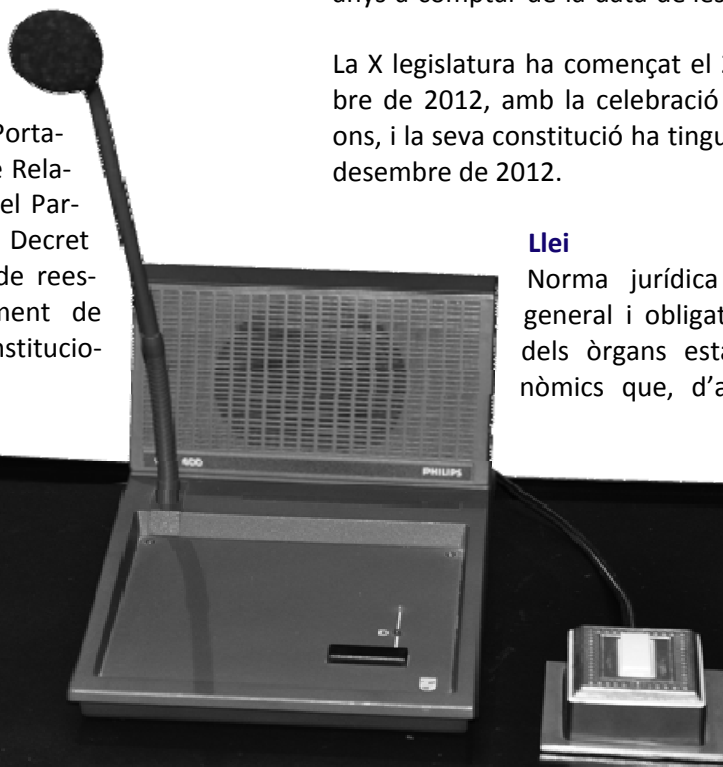
lamentaris en general, segons la qual no són responsables jurídicament pels vots i opinions que emetin en l'exercici de les seves funcions (art. 14 de l'RPC).

J

Junta de Portaveus

Òrgan del Parlament constituït pels portaveus de tots els grups parlamentaris. El president o presidenta del Parlament presideix les seves sessions. La Junta de Portaveus intervé decisivament en l'establiment de l'ordre del dia del ple (art. 27 i 28 de l'RPC).

En representació del Govern, assisteix a les reunions de la Junta de Portaveus el director general de Relacions Institucionals i amb el Parlament (art. 49.1.c del Decret 326/2011, de 26 d'abril, de reestructuració del Departament de Governació i Relacions Institucionals).

lla o la simplicitat de la formulació ho permet, aprovar una llei directament i en una sola votació, sense tràmits intermedis. La tramitació requereix l'acord previ del Ple i el debat final se subjecta a les normes dels debats de totalitat (art. 126 de l'RPC).

Legislatura

Període durant el qual el Parlament exerceix els seus poders. S'inicia amb l'elecció dels seus membres i acaba amb la dissolució abans d'unes noves eleccions. La legislatura en el Parlament de Catalunya dura formalment quatre anys a comptar de la data de les eleccions.

La X legislatura ha començat el 25 de novembre de 2012, amb la celebració de les eleccions, i la seva constitució ha tingut lloc el 17 de desembre de 2012.

Llei

Norma jurídica de caràcter general i obligatori, emanada dels òrgans estatals o autonòmics que, d'acord amb la

Junta Electoral

En la tramitació d'una ILP la Junta Electoral és l'òrgan encarregat de segellar i numerar els plec de signatures que han de contenir el text íntegre de la proposició de llei que es presenta en un termini de dos dies des que li són lliurats. Una comissió de control farà les funcions de la Junta Electoral fins que s'aprovi la llei electoral de Catalunya (disposició transitòria primera de la Llei 1/2006).

L

Lectura única

Procediment legislatiu especial que fa possible, quan la naturalesa del projecte ho aconse-

Constitució i els estatuts d'autonomia, disposen de facultat legislativa. La llei, com a font de dret, té la funció de regular i organitzar una societat i els seus efectes jurídics són vinculants.

Llei de desenvolupament bàsic de l'Estatut

Són les lleis que regulen directament les matèries expressament esmentades per l'Estatut d'autonomia, l'aprovació, la modificació i la derogació de les quals requereixen el vot favorable de la majoria absoluta del Ple del Parlament en una votació final sobre el conjunt del text, llevat que l'Estatut n'estableixi una altra. La tramitació d'aquestes lleis no pot ésser

Foto: DGRIP

objecte de delegació a les comissions (art. 62.2 i 62.3 de l'EAC).

El Govern té, entre les seves atribucions, la d'exercir la iniciativa per a la reforma de l'Estatut (art. 26.p de la Llei 13/2008).

Llei de pressupostos

Llei que s'aprova anualment i que conté totes les previsions d'ingressos econòmics de la Generalitat i el límit màxim de la despesa d'aquesta per a un exercici anual. El projecte de llei de pressupostos té preferència en la tramitació respecte als altres treballs parlamentaris i es regeix per unes normes específiques (art. 119 a 122 de l'RPC).

M

Majoria absoluta

Majoria que s'assoleix amb l'obtenció, com a mínim, de la meitat més un dels vots emesos pels diputats de què es compon la cambra. En aquest cas, no es té en compte el nombre de diputats presents sinó la totalitat dels membres de la cambra. Per tant, el còmput comprèn tots els diputats que per diversos motius no poden assistir a la votació (són absents, malalts o han causat baixa com a diputats i encara no s'ha produït el relleu). Al Parlament de Catalunya, la majoria absoluta s'aconsegueix amb un mínim de 68 diputats.

Majoria qualificada

En la votació d'un assumpte pres en consideració, es requereix que s'emeti un percentatge important de vots perquè sigui aprovat (normalment més del 50 %). Amb això es pretén que una decisió sensible s'adopti per una majoria àmplia.

Hi ha moltes formes de majoria qualificada, algunes de les quals són:

- Percentatge mínim de vots: quan es requereix un percentatge mínim de vots per poder prendre una decisió sensible, per exemple, dues tercers o tres cinques parts. La majoria absoluta, en aquest sentit, és un tipus de majoria qualificada.

- Mínim de vots vàlids: en aquest cas les abstencions no són neutres, sinó que impedeixen que la decisió s'aprovi.

Majoria simple

Major nombre de vots afirmatius que negatius, dels vots emesos pels diputats en una votació. No s'hi compten les abstencions, els vots en blanc, ni els vots nuls. El còmput no es fa sobre el total de membres de la cambra, sinó solament amb els presents en la votació.

Mesa del Parlament

Òrgan rector col·legiat del Parlament integrat pel president o presidenta, els dos vicepresidents i els quatre secretaris, que s'encarrega, entre d'altres funcions, de l'admissió o inadmissió a tràmit dels documents d'índole parlamentària. La Mesa organitza el treball parlamentari, interpreta el Reglament, dirigeix els serveis del Parlament i manté l'ordre durant les sessions (art. 29 a 38 de l'RPC).

Foto: DGRIP

Moció

Les interpel·lacions poden acabar amb la presentació d'una moció subsegüent per part del grup parlamentari o del diputat o diputada que la va formular. El termini de presentació s'allarga fins a les 24 hores posteriors al dia de la substanciació de la interpel·lació. La moció subsegüent presentada s'ha de tractar en la sessió ordinària següent i tots els grups hi poden formular propostes d'esmena fins a una hora abans de l'inici de la sessió plenària. Si la moció subsegüent és aprovada, el text (moció) insta el Govern a actuar en un determinat sentit, sobre el qual ha de donar compte al Parlament en el termini màxim de quatre mesos, si el text de la moció no en marca un d'específic. Es considera que no s'ha complert la moció si, un cop exhaurit el termini per fer-ho, el compliment no és constatable objectivament (manca de tramesa de documentació o no s'ha sol·licitat la sessió informativa corresponent) (art. 139 i 140 de l'RPC).

Moció de censura

La moció de censura és el procediment pel qual el Parlament pot exigir la responsabilitat política al Govern. La moció de censura ha de ser proposada almenys per la desena part dels diputats, ha de ser motivada i ha d'incloure un candidat o candidata a la presidència de la Generalitat, que ha d'haver acceptat la candidatura (moció de censura constructiva). Un cop admesa a tràmit, el president o presidenta del Parlament ho comunica al president o presidenta de la Generalitat i als portaveus dels grups parlamentaris, que poden presentar mocions alternatives. Posteriorment, es convoca un ple amb l'única finalitat de debatre i votar la moció de censura i, si escau, les alternatives. Es considera aprovada la moció de censura si és votada afirmativament per la majoria absoluta dels diputats. En aquest cas, el president o presidenta i el Govern de la Generalitat cessen (art. 7.1.b de la Llei 13/2008) i el candidat o candidata a la presidència és investit del càrrec.

Si la moció de censura o alguna de les alternatives no és aprovada pel Parlament, els signataris no en podran presentar cap més durant el mateix període de sessions. No es pot presentar cap altra moció de censura fins que

hagi transcorregut un mes de la votació de l'anterior (art. 130 de l'RPC i art. 43 de la Llei 13/2008).

O**Oficina Antifrau**

Entitat de dret públic amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar, creada per la Llei 14/2008, de 5 de novembre, de l'Oficina Antifrau de Catalunya. Aquesta institució independent, adscrita al Parlament de Catalunya, treballa per enfortir la integritat del sector públic i vetlla pels valors d'integritat, honestat, probitat, transparència, legalitat, neutralitat, imparcialitat i objectivitat en les actuacions dels poders públics i dels seus representants.

Ordre del dia

Relació ordenada d'assumptes que ha de tractar el Parlament. L'ordre del dia del ple l'estableix el president o presidenta del Parlament d'acord amb la Junta de Portaveus. L'ordre del dia de les comissions és fixat per les meses de les comissions, d'acord amb el president o presidenta i la mesa del Parlament (art. 72 de l'RPC).

L'ordre del dia del ple el proposa la Junta de Portaveus en la reunió tinguda generalment el dimarts de la setmana anterior al ple. No obstant això, les interpel·lacions es poden presentar fins a les 12 h del migdia del divendres de la setmana anterior al ple i les preguntes orals es poden presentar fins a les 12 h del migdia de l'antevigília de la sessió en què s'han de contestar.

P**Període de sessions**

Cadascun dels dos períodes de l'any en què se celebren les sessions ordinàries del Parlament: de l'1 de setembre al 31 de desembre, i del 15 de gener al 31 de juliol. Durant els períodes d'inactivitat parlamentària (de l'1 al 14 de gener i el mes d'agost, que es consideren inhàbils als efectes del còmput de terminis), la continuïtat funcional és garantida mitjançant la Diputació Permanent i es poden convocar reunions extraordinàries del Ple.

Període entre sessions

Són els períodes d'inactivitat parlamentària, de l'1 al 14 de gener i de l'1 al 31 d'agost. Aquests períodes es consideren inhàbils als efectes del còmput de terminis. No obstant això, el Parlament es pot reunir en el període entre sessions per poder complir amb les seves funcions. Aquesta reunió s'anomena *sessió extraordinària*.

Petició de reconsideració

Si un grup parlamentari discrepa d'una decisió adoptada per la Mesa del Parlament sobre l'admissibilitat de les tramitacions parlamentàries o la qualificació d'aquestes, en pot demanar la reconsideració (art. 30 de l'RPC).

Ple del Parlament

És l'òrgan suprem de la cambra. Debat, de forma definitiva i en última instància, les qüestions que són competència del Parlament de Catalunya. El convoca el president o presidenta a iniciativa pròpia o a sol·licitud, almenys, de tres grups parlamentaris o d'una cinquena part dels diputats. Actualment, en formen part 135 diputats.

Els membres del Govern poden assistir a les sessions del Ple del Parlament i poden prendre-hi la paraula (art. 46.2 de la Llei 13/2008).

Ponència

Conjunt dels diputats dels diferents grups parlamentaris, prèviament designats per la comissió legislativa, que s'encarreguen de redactar l'informe sobre el text d'un projecte o una proposició de llei i de les esmenes que hi hagin presentat els diferents grups.

Ponència conjunta

La ponència conjunta està integrada per tots els grups parlamentaris i és una via de treball parlamentari prevista al Reglament del Parlament perquè es puguin elaborar les lleis de desenvolupament bàsic de l'Estatut (art. 62 de l'EAC), sobre qüestions com la llengua, l'organització territorial, el sistema electoral i l'organització institucional. En la pràctica parlamentària també s'ha emprat la ponència conjunta per redactar lleis de gran interès per al país, com la reforma de l'Estatut

d'autonomia o la regulació de la transparència i les matèries audiovisuals.

El termini de la ponència per redactar un text articulat és de tres mesos, amb l'opció de recórrer a les pròrrogues. Aquesta via permet que els grups redactin un mateix text articulat (proposició de llei) que, un cop aprovat, inicia el tràmit parlamentari ordinari igual que la resta d'iniciatives legislatives.

Portaveu del grup parlamentari

Cada grup parlamentari, preceptivament, nomena entre els seus diputats un portaveu encarregat de coordinar i representar el grup en l'àmbit del Parlament. És habitual l'existència del portaveu adjunt, figura no preceptiva, el qual assisteix el portaveu del grup en les seves tasques i el substitueix en cas de necessitat. Els portaveus i els portaveus adjunts dels grups parlamentaris en la X legislatura són:

GRUP PARLAMENTARI	PORTAVEU	PORTAVEU ADJUNT/A
CiU	Jordi Turull	M. Mercè Jou
ERC	Marta Rovira	J. Lluís Salvadó
SOC	Maurici Lucena	Eva Granados
PPC	Josep Enric Millo	Santi Rodríguez
ICV-EUiA	Dolors Camats	Joan Mena
C's	Carina Mejías	Inés Arrimadas
Grup Mixt	David Fernández	Quim Arrufat

Els portaveus i els portaveus adjunts poden ser substituïts de manera permanent en qualsevol moment de la legislatura. Per a una informació més precisa, les dades actualitzades es poden consultar en el web del Parlament, www.parlament.cat.

Preguntes

Instrument de control mitjançant el qual els grups parlamentaris poden sol·licitar informació al Govern sobre un assumpte concret. Poden ser preguntes que han de ser contestades

per escrit o bé oralment. Les que demanen resposta oral poden ser contestades en el ple o en comissió. El termini per respondre les escrites és de quinze dies a partir de la seva publicació en el BOPC. En les sessions ordinàries del Ple es dedica una hora a les preguntes orals dirigides al president o presidenta de la Generalitat i a la resta de membres de l'executiu (art. 141 a 144 de l'RPC).

Les preguntes orals en el ple es poden presentar al Registre General del Parlament fins a les 12 h del migdia de l'antevigília de la sessió en què s'han de contestar. Les que no se substancien en la sessió plenària a la qual havien estat presentades decauen automàticament (fins i tot les de reserva).

En la X legislatura, la Junta de Portaveus ha acordat que en cada sessió plenària els grups parlamentaris poden substanciar, com a màxim, un nombre de preguntes orals d'acord amb uns torns per a cada període de sessions. Primer ple del període columna A, segon columna B, tercer columna C, quart columna A, i així successivament.

	A	B	C
CIU	3	3	3
ERC	2	2	2
SOC	2	2	2
PPC	2	2	2
ICV-EUiA	1	1	2
C's	1	1	1
Grup Mixt	1	1	0

President del grup parlamentari

Es tracta d'una figura no preceptiva, que exerceix la màxima representació institucional del grup parlamentari.

Principi de subsidiarietat

És un nou procediment, introduït pel Tractat de la Unió Europea (reformat d'acord amb el Tractat de Lisboa), en virtut del qual, quan la Unió Europea no disposa de competència exclusiva en determinats àmbits, només pot intervenir si els Estats membres no poden aconseguir els objectius pretesos, ni en l'àmbit central, ni en el regional, ni en el local. (Vegeu "Control del principi de subsidiarietat".)

Programa de govern

L'actuació del Govern durant la legislatura ha de seguir el programa de govern presentat pel president o presidenta de la Generalitat en la sessió d'investidura al Parlament, que té lloc a l'inici de la legislatura. Aquest programa es considera aprovat pel Parlament quan el president o presidenta és investit. A la X legislatura, el programa de govern s'ha presentat el 21 de desembre de 2012 (DSPC núm. 2, de 21.12.2012).

Foto: DGRIP / Rubén Moreno

El programa aprovat en el debat d'investidura es concreta posteriorment en l'anomenat Pla de Govern, full de ruta que reuneix en un sol document els principals objectius i les accions que es compromet a dur a terme l'executiu durant la legislatura. Vegeu el [Pla de Govern 2011-2014](#).

Programa, pla o comunicat del Govern

Iniciativa que recull objectius i accions que configuren l'actuació política del Govern, presentada per l'executiu al Parlament, per tal que aquest es pronunciï. Es pot tramitar al ple o en una comissió legislativa (art. 148 de l'RPC). El debat parlamentari s'inicia amb la intervenció d'un membre del Govern i posteriorment es posicionen els grups parlamentaris, que poden presentar propostes de resolució relacionades amb la matèria objecte del programa, el pla o el comunicat.

El seu contingut pot ser de rebuig total del document que es debat.

Projecte de llei

Proposta de text normatiu elaborat pel Govern que se sotmet al Parlament perquè pugui ser aprovat com a llei una vegada s'hagin seguit tots els tràmits parlamentaris corresponents (art. 36 de la Llei 13/2008).

Si la tramitació parlamentària d'un projecte de llei caduca per finiment de la legislatura, el Govern, amb els informes previs del secretari o secretària general del departament concernit i dels serveis jurídics de la Generalitat, pot aprovar com a projecte de llei el mateix text que ja havia presentat i acordar de presentar-lo novament al Parlament, sense necessitat de més tràmits (art. 36.7 de la Llei 13/2008).

El Govern, quan es troba en funcions, no pot presentar projectes de llei al Parlament (art. 27.2 de la Llei 13/2008).

Promulgació

Fer pública una llei per tal que comenci a regir. El president o presidenta de la Generalitat, en nom del rei, signa les lleis aprovades pel Parlament i ordena publicar-les en el DOGC i en el BOE en el termini de quinze dies des de l'aprovació (art. 65 de l'EAC). La data de promulgació s'especifica generalment a continuació del número i any de la llei.

Proposició de llei

Proposta de text normatiu que poden presentar diversos subjectes al Parlament perquè pugui ser aprovat com a llei, un cop s'hagin seguit tots els tràmits parlamentaris correspo-

nents. Els subjectes que poden presentar una proposició de llei són: un diputat o diputada amb la signatura de quatre membres més de la cambra; un grup parlamentari amb la sola firma del seu portaveu; els òrgans polítics representatius de les demarcacions supramunicipals de l'organització territorial de Catalunya; els municipis i, també, els ciutadans a través d'una iniciativa legislativa popular.

Proposta de resolució

Instrument d'impuls de l'acció política i de govern que es pot adreçar al Govern, a altres institucions o als ciutadans i que té per objecte obtenir una resolució del Parlament. Sobre els textos de les proposicions no de llei formulades, els grups parlamentaris poden presentar esmenes. En un debat posterior se sotmeten a votació. Tot i que el Reglament ho preveu, és excepcional que es tractin en el ple (art. 145 i 146 de l'RPC).

Pròrroga

La Mesa del Parlament pot acordar la pròrroga dels terminis establerts per un espai que (llevat de casos excepcionals) no pot excedir d'un temps igual a l'inicialment previst pel Reglament (art. 94 de l'RPC). (Vegeu "Còmput de terminis".)

El Reglament no fixa cap límit al nombre de pròrrogues que es puguin sol·licitar. La concessió de noves pròrrogues queda subjecta a la facultat discrecional de la Mesa del Parlament.

Les sol·licituds de pròrroga ordinària per a la resposta a preguntes escrites ha estat el primer dels procediments parlamentaris desmaterialitzats (eliminació del paper) i automatitzats. L'Acord de la Mesa del Parlament de 13 de setembre de 2011 i l'autorització de signatura —limitada a aquestes sol·licituds— dels consellers als responsables de Relacions Institucionals, ha permès que, a partir del 28 d'octubre de 2011, aquests responsables puguin sol·licitar, mitjançant el sistema informàtic d'iniciatives parlamentàries (SIIP), pròrrogues ordinàries (les ajustades a l'RPC i al costum parlamentari), i que el Parlament pugui concedir-les automàticament a través del mateix sistema informàtic.

Pròrroga automàtica dels terminis

La Mesa del Parlament pot acordar que els terminis per presentar documents al Registre es prorroguin automàticament fins a les 9.30 h del matí del dia hàbil següent (art. 94 de l'RPC). A la X legislatura també s'aplica aquesta pròrroga automàtica dels terminis.

Q

Qüestió de confiança

Mitjançant la qüestió de confiança el president o presidenta demana el suport exprés de la cambra a una política concreta o a un programa (art. 12.1.f de la Llei 13/2008). La confiança s'entén atorgada quan obté la majoria simple dels vots emesos. La pèrdua de la qüestió comporta que el president o presidenta i el Govern cessin i que s'elegeixi un nou president o presidenta (si bé ho ha de fer amb la deliberació prèvia del Govern, art. 7.1.b de la Llei 13/2008). La qüestió de confiança pot ser emprada com a contrapoder de l'executiu davant d'una moció de censura (art. 131 de l'RPC i art. 44 de la Llei 13/2008).

en alguns casos es requereix la majoria absoluta o un quòrum superior.

R

Recomanació

La Comissió de Peticions del Parlament pot adoptar resolucions (que assumeixin totalment o parcialment el contingut de les peticions presentades) adreçades als poders públics i a les institucions, i també pot formular recomanacions sobre aquestes resolucions (article 16.3 de les Normes internes de funcionament de la Comissió de Peticions (BOPC núm. 233, de 25.03.2008).

Recurs d'empara

El recurs d'empara constitucional s'interposa davant el Tribunal Constitucional contra actes definitius de l'Administració o sentències de tribunals fermes per una suposada violació dels drets i les llibertats públiques reconeguts en la Constitució espanyola o en el bloc de la constitucionalitat (art. 41 de la Llei orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, del Tribunal Constitucional).

Contra les decisions o actes sense força de llei del Parlament de Catalunya que violen els drets i llibertats susceptibles d'empara constitucional (per exemple, la manca de resposta a una pregunta parlamentària), es pot recórrer davant el Tribunal Constitucional dins del termini de 3 mesos des que són fermes (art. 43 de la Llei orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, del Tribunal Constitucional).

En cas de suplència o substitució del president o presidenta, la persona substituïda o suplent no pot plantejar una qüestió de confiança (art. 6.3 de la Llei 13/2008).

Quòrum de votació

Nombre de vots afirmatius exigits per adoptar certs acords. En el Parlament, el quòrum de votació és normalment la majoria simple, però

Registre General del Parlament

Registre on s'han de presentar totes les qüestions parlamentàries i les iniciatives legislatives. A la X legislatura, és obert de dilluns a divendres de 9 h a 14 h i de 16 h a 18.30 h. Del 15 de gener al 31 de juliol i de l'1 de setembre al 30 de desembre (excepte dijous sant, el 23 d'abril, el 24 i el 31 de desembre).

El Registre també és obert quan hi ha sessió plenària o reunió de la Mesa o de la Junta de Portaveus.

Reglament

El Reglament del Parlament de Catalunya (RPC) estableix les normes de funcionament del Parlament de Catalunya. L'aprovació i la reforma del Reglament corresponen al Ple de la cambra i requereixen el vot favorable de la majoria absoluta dels diputats en una votació final sobre la totalitat.

Relator o relatora

Diputat o diputada designat per la ponència, d'entre els seus membres, que s'encarrega de dur a terme les funcions de coordinació dels treballs de la ponència i actua de portaveu en les discussions en la comissió. També pot presentar el treballs de la ponència i de la comissió en el ple.

Reprovació d'un conseller o consellera

Es pot exigir la responsabilitat política individual de cada conseller o consellera per la gestió que hagi fet de les seves competències específiques (art. 74.1 de l'EAC), però no hi ha mecanismes establerts per reprovar-los, ja que la Llei 13/2008 no estableix cap procediment específic per exigir la responsabilitat política individual d'un conseller o consellera.

Això no impedeix que a la pràctica parlamentària es puguin desenvolupar tècniques per reprovar o desaprovar la gestió individual dels consellers a través de les mocions subsegüents a una interpel·lació.

Resolució

És el resultat del debat d'una proposta de resolució que comporta un manament o el manifest d'una opinió, d'una voluntat o del suport a algú, la qual pot adreçar-se al Govern, als ciutadans, als mitjans de comunicació o al Parlament. No és un text normatiu i, per tant, no té la força vinculant de la llei, però sí la força del compromís polític. El control del compliment de les resolucions és anàleg al de les mocions. Si no s'especifica en el text, el termini de temps de què disposa l'executiu per donar compte del seu compliment és de quatre mesos (art. 145 i 146 de l'RPC).

Responsabilitat política

El president o presidenta de la Generalitat i els consellers responen políticament davant el Parlament de forma solidària, sens perjudici de la responsabilitat directa de cadascun d'ells (art. 74.1 EAC). La responsabilitat política del president o presidenta és exigible per mitjà d'una moció de censura. El president o presidenta la pot plantejar davant el Parlament per mitjà d'una qüestió de confiança. La delegació de funcions executives no eximeix el president o presidenta de la responsabilitat política davant el Parlament (l'art. 42 de la Llei 13/2008 regula els procediments per a exigir la responsabilitat política).

S

Secretari o secretària general del Parlament

És el cap superior de tot el personal i de tots els serveis del Parlament, sota la direcció del president o presidenta de la Mesa. Compleix les funcions tècniques de suport i d'assessorament als òrgans rectors de la cambra i és assistit dels lletrats del Parlament. El secretari o secretària general és nomenat per la Mesa del Parlament, a proposta del president o presidenta, d'entre els lletrats del Parlament (art. 201 de l'RPC).

En l'antic Reglament del Parlament, abans del 2006, aquest càrrec rebia el nom d'*oficial major*.

Sessió

Temps de treball parlamentari destinat a acomplir un ordre del dia. La sessió pot ser ordinària o extraordinària. Hi ha dos períodes de sessions anuals, de l'1 de setembre al 31 de desembre, i del 15 de gener al 31 de juliol (art. 68.1 de l'RPC).

Sessió de control

En cada sessió plenària ordinària es reserva una hora per substanciar preguntes adreçades al president o presidenta de la Generalitat i al Govern. Aquest temps pot ser ampliat per la Mesa, d'acord amb la Junta de Portaveus (art. 142.1 de l'RPC). Cada grup parlamentari pot formular, com a màxim, una pregunta al president o presidenta en cada sessió plenària ordinària (art. 142.3 de l'RPC), per acord de la

Junta de Portaveus (BOPC núm. 8, de 19.01.2011, pàg. 6). El nombre de preguntes al Govern en cada sessió, l'estableix la Mesa, d'acord amb la Junta de Portaveus i en proporció a la representació dels grups parlamentaris.

Les preguntes orals adreçades al president o presidenta de la Generalitat únicament es poden substanciar en sessió plenària. Per causes justificades, i amb caràcter extraordinari, el president o presidenta pot determinar que respongui el conseller primer o consellera primera o el vicepresident o vicepresidenta, si han estat nomenats, o bé, si no han estat nomenats, qualsevol altre membre del Govern (art. 45.3 i 45.4 de la Llei 13/2008).

En la X legislatura, la sessió de control al president o presidenta se substanciat a l'inici de la reunió del dimecres al matí de cada sessió plenària.

Sessió informativa

Els consellers compareixen davant una comissió per dur a terme una sessió informativa a petició pròpia o quan ho sol·licita la comissió. El Govern pot comparèixer assistit de càrrecs, funcionaris i personal, els quals poden intervenir (art. 151 de l'RPC i art. 46.2, 46.3 i 46.4 de la Llei 13/2008). Els senadors que representen la Generalitat al Senat, així com el Síndic de Greuges i el director o directora general de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuais (art. 153.4, 170 i 174 de l'RPC), també poden comparèixer en sessió informativa. (Vegeu "Compareixences").

Seu legislativa plena

En el procediment legislatiu ordinari, un cop finalitzat el debat de totalitat, el Ple pot decidir delegar en una comissió, que actua en seu legislativa plena, l'aprovació d'un projecte o una proposició de llei. No es poden delegar en una comissió els projectes i proposicions de llei de desenvolupament bàsic d'acord amb l'Estatut d'autonomia de Catalunya, la llei de pressupostos i les lleis de delegació legislativa (art. 104.8 i 124 de l'RPC).

Signatari o signatària

Persona que dóna suport a la iniciativa legislativa popular que impulsa la comissió promotora i ho fa constar mitjançant la seva rúbrica en el plec de signatures juntament amb el text íntegre de la proposició de llei. La persona signatària ha de complir els requisits que estableix la Llei 1/2006 i, juntament amb la seva signatura, ha de facilitar el nom i cognoms, el número de document nacional d'identitat o d'identificació estrangera i el domicili.

Síndic de Greuges

Institució unipersonal que té per missió defensar els drets fonamentals i les llibertats públiques dels ciutadans. Amb aquesta finalitat supervisa l'actuació de l'Administració pública de la Generalitat (la dels organismes públics o privats vinculats o que en depenen, i la de les empreses privades que gestionen serveis públics o presten activitats d'interès general o universal amb un vincle contractual amb la Generalitat) i també l'activitat de l'Administració local de Catalunya (la dels organismes públics o privats vinculats o que en depenen) (art. 3.1 de la Llei 24/2009, de 23 de desembre, del Síndic de Greuges).

El Síndic de Greuges és elegit i nomenat amb el vot àmpliament majoritari del Parlament de Catalunya, única institució davant la qual ha de presentar el resultat de les seves actuacions. El Síndic de Greuges actua a petició de qualsevol persona (física o jurídica) que li presenta una queixa o bé a iniciativa pròpia, en assumptes en què l'actuació de les administracions públiques ha pogut produir una vulneració dels drets de les persones. Anualment, el Síndic de Greuges informa el Parlament

sobre les queixes rebudes, la tramitació que han seguit i els resultats obtinguts.

La col·laboració dels departaments amb els expedients del Síndic de Greuges (ja siguin queixes o actuacions d'ofici) es produeix en dos moments: 1) en la fase d'investigació tot aportant un informe escrit sobre l'assumpte objecte de la queixa, dins d'un termini de quinze dies des de la petició, i 2) per informar de la posició del Departament en relació amb les consideracions de la resolució del Síndic, un cop aquest darrer ha fixat el seu parer en un assumpte.

Sindicatura de Comptes

Institució encarregada de fiscalitzar la gestió econòmica, financera i comptable del sector públic català. Si bé la Sindicatura de Comptes depèn orgànicament del Parlament de Catalunya, funcionalment té una independència absoluta respecte als òrgans i ens públics que estan subjectes a la seva fiscalització. L'àmbit de fiscalització de la Sindicatura se circumscriu al sector públic de Catalunya: la Generalitat i els seus organismes autònoms, les corporacions locals i els seus organismes autònoms i les empreses públiques i les empreses vinculades. També pot fiscalitzar l'Administració perifèrica de l'Estat, si el Tribunal de Comptes li fa prèviament la delegació pertinent (<http://www.sindicatura.org/>).

Sol·licitud d'informació

Els diputats tenen dret a obtenir informació de l'Administració de la Generalitat. Poden demanar-la directament, amb comunicació al president o presidenta del Parlament o a través d'aquest. L'Administració disposa del termini màxim de quinze dies per donar o facilitar l'accés a la documentació. L'Administració només pot excusar-se per raons fonamentades en dret. La manca de resposta pot provocar un pregunta oral en el ple sobre les raons de l'incompliment. Si, a judici del grup parlamentari al qual pertany el diputat o diputada formulant, les raons no són fonamentades, l'Administració disposa de cinc dies per presentar una proposta de resolució davant la comissió corresponent. Aquesta proposta ha de ser inclosa en una sessió de la comissió en el termini màxim de quinze dies. A més, els

diputats tenen dret a accedir a totes les dades i informació de l'Administració de la Generalitat. Els únics límits d'accés a la informació són les dades de caràcter personal i les dades secretes (art. 5 i 6 de l'RPC).

Les comissions, mitjançant el president o presidenta del Parlament, poden demanar informació i documentació al Govern, a les autoritats de la Generalitat i als ens locals. El termini màxim per fer-la arribar és de vint-i-un dies. Es pot notificar al president o presidenta del Parlament la no-tramesa de la informació fonamentant-ho en raons de dret o de caràcter tècnic. En aquest cas, cal facilitar a una delegació de la comissió l'accés a les dependències administratives (art. 48 de l'RPC).

Subgrup del Grup Mixt

Dins del Grup Mixt es poden constituir subgrups per facilitar l'ordenació del treball i els tràmits parlamentaris (art. 22 bis de l'RPC). Els subgrups, que han d'estar integrats per un mínim de tres diputats d'un mateix partit polític, poden exercir les iniciatives legislatives, subscriure els procediments parlamentaris que pot presentar un grup parlamentari, i també assistir amb veu i vot a les reunions de la Junta de Portaveus. Per a la resta de qüestions de l'activitat parlamentària (com ara els diputats per comissió, el temps de les intervencions, de les interpellacions i de les preguntes al Govern) els subgrups han d'acordar com es distribueixen el treball parlamentari que correspon al Grup Mixt.

T

Transacció

Negociació per assolir un acord entre diverses posicions. En la pràctica parlamentària es transaccionen les esmenes a l'articulat.

Transcripcions de les sessions

El Parlament reproduïx per escrit totes les intervencions i tots els acords adoptats en les sessions públiques del Parlament de Catalunya, tant en el ple com en les comissions. Les transcripcions es publiquen en el *Diari de Sessions del Parlament*. Consta de dues sèries: la sèrie P, que recull les intervencions i acords

del Ple, i la sèrie C, que recull les intervencions i acords de les comissions.

Les transcripcions en brut es poden consultar al web del Parlament poca estona després que siguin substanciades les iniciatives.

Tribunal Constitucional

Organisme col·legiat amb jurisdicció sobre tot el territori espanyol. És l'intendent suprem de la Constitució espanyola i té competència exclusiva per conèixer dels recursos d'inconstitucionalitat contra les lleis i les normes jurídiques amb rang o categoria de llei, dels recursos d'empara per vulneració de drets i llibertats fonamentals, dels conflictes de competència entre l'Estat i les comunitats autònomes, i dels conflictes en defensa de l'autonomia local.

El Govern pot interposar recursos d'inconstitucionalitat, promoure conflictes de competència davant el Tribunal Constitucional i personar-se en altres processos davant d'aquest Tribunal (art. 26.g de la Llei 13/2008).

U

Unanimitat

En una votació, coincidència de tots els vots emesos pels diputats en un mateix resultat. No hi ha vots en contra ni abstencions.

V

Votacions

Les votacions poden ser: per assentiment a la proposta del president o presidenta, ordinàries, públiques per crida, i secretes.

Es consideren aprovades per assentiment les propostes del president o presidenta quan, un cop anunciades, no susciten cap objecció o cap oposició.

La votació ordinària es pot fer, per decisió de la presidència, per mitjà de dos procediments: a) pel procediment de drets i asseguts, en el qual es posen dempeus, primer, els qui aproven; després, els qui desaproven, i finalment els qui s'abstenen; i b) per procediment electrònic, el qual ha de garantir el sentit del vot

de cada diputat o diputada i els resultats totals de la votació.

En la votació pública per crida, un secretari o secretària anomena els diputats i aquests responen "sí", "no" o declaren que s'abstenen.

Foto: DGRIP

La votació secreta es pot fer: a) mitjançant paperetes quan es tracta d'elegir persones, quan ho decideixi el president o presidenta, i quan aquesta modalitat s'hagi especificat en la sol·licitud de vot secret; b) mitjançant boles blanques i negres en cas de qualificació d'actes o de conductes personals, i c) per procediment electrònic si ho acorda expressament la Mesa. El Reglament del Parlament estableix les situacions en les quals s'ha d'utilitzar un determinat procediment i les possibilitats i requisits per utilitzar-los en la resta de situacions.

Barcelona, desembre 2014